

Συχνές Ερωτήσεις

Το παρόν αρχείο έχει δημιουργηθεί για τη διευκόλυνση των Δήμων που επιθυμούν να υποβάλλουν πρόταση προς χρηματοδότηση στον άξονα 2 «Αστική Αναζωογόνηση 2017-2018» του Χρηματοδοτικού Προγράμματος «Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου».

Η χρησιμότητά του έγκειται στη δυνατότητα των Δήμων να αναζητήσουν απαντήσεις σε θέματα τα οποία πιθανόν να τους απασχολούν και έχουν ήδη απαντηθεί από το Πράσινο Ταμείο στο πλαίσιο ερωτήσεων από άλλους ενδιαφερόμενους.

Το αρχείο θα ανανεώνεται καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος, ενσωματώνοντας και νέες ερωτήσεις οι οποίες κρίνεται ότι αφορούν περισσότερους Δήμους.

Σε κάθε περίπτωση, το Πράσινο Ταμείο εκτιμά ότι η πλειοψηφία των θεμάτων που απασχολούν τους Δήμους αποσαφηνίζονται σε μεγάλο βαθμό στον Οδηγό του Προγράμματος.

Σύμφωνα με τα παραπάνω το Πράσινο Ταμείο καλεί τους υποψήφιους Δήμους **να δώσουν τη δέουσα προσοχή στον Οδηγό του Προγράμματος** (1η Τροποποίηση, βάσει της 128.6/2017 Απόφασης του Δ.Σ του Π.Τ.) και να μην αρκестούν στην απλή ανάγνωση της πρόσκλησης.

Τέλος, ως γενική παρατήρηση επισημαίνεται **η ΚΟΜΒΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ** την οποία έχει κατά την υποβολή της πρότασης χρηματοδότησης **η προβλεπόμενη από τον οδηγό, επί ποινή αποκλεισμού, «Έκθεση Τεκμηρίωσης-Σκοπιμότητας».**

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Πράσινο Ταμείο με απόφαση του Δ.Σ., προχώρησε σε πρόσκληση (αριθ. πρωτ. 5182/ 9-10-2017) για τη χρηματοδότηση δράσεων αστικής αναζωογόνησης σε δήμους της χώρας.

Η πρόσκληση είναι η **πρώτη από τις δύο προβλεπόμενες** στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου χρηματοδοτικού προγράμματος «Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου» του άξονα προτεραιότητας «Αστική Αναζωογόνηση» 2017 – 2018 που εκπονήθηκε με ευθύνη του Πράσινου Ταμείου σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ.

Το πρόγραμμα, στη συνολική του ανάπτυξη προβλέπεται να φτάσει στο ύψος των 65 εκ. ευρώ.

Το σύνολο των δυνητικά δικαιούχων φτάνει στους 172 δήμους (λίγο πάνω από τους μισούς σε επίπεδο χώρας) με το συνολικό πληθυσμό τους να ξεπερνά τους 9.300.000 κατοίκους (86% του συνολικού πληθυσμού της χώρας).

Η επιλογή των δικαιούχων δεν γίνεται με συγκριτική αξιολόγηση (ανταγωνιστικά) αλλά προβλέπεται η χρηματοδότηση όλων των δυνητικά δικαιούχων, υπό την προϋπόθεση να υποβάλλουν επιλέξιμες προτάσεις. Με δεδομένο μάλιστα ότι στο πλαίσιο του προγράμματος υπάρχει η δυνατότητα επιλογής μέτρων διαφορετικού χαρακτήρα, ενώ προβλέπεται να υπάρξει και δεύτερη αντίστοιχη πρόσκληση το πρώτο τετράμηνο του 2018, δίνεται η δυνατότητα στους δήμους να ωριμάσουν τις προτάσεις τους – σύμφωνα με τον οδηγό του προγράμματος – ώστε να καταστούν επιλέξιμες.

Υπό αυτές τις συνθήκες το συγκεκριμένο πρόγραμμα χρηματοδοτεί τους περισσότερους δήμους για δράσεις «Αστικής Αναζωογόνησης» από όλα τα μέχρι τώρα προγράμματα από την ίδρυση του Πράσινου Ταμείου έως σήμερα και μάλιστα με τα περισσότερα χρήματα ανά δήμο.

Με τον τρόπο αυτό καλύπτεται το σύνολο των αστικών και ημιαστικών δήμων αλλά και όλων των δήμων που διαθέτουν τουλάχιστον έναν οικισμό με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων. Το συγκεκριμένο όριο τέθηκε από το Πράσινο Ταμείο με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΕΤΑΑ, στο πλαίσιο μίας προτεραιοποίησης η οποία σχετίζεται με τις περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες του Ταμείου.

Με αυτή την έννοια το όριο των 5.000 κατοίκων δεν αποτελεί επιλογή αποκλεισμού των υπόλοιπων δήμων, για τους οποίους το Πράσινο Ταμείο βρίσκεται σε συζητήσεις με συναρμόδιους φορείς για τη δημιουργία εξειδικευμένου προγράμματος το πρώτο τετράμηνο του 2018.

Η διάθεση του Πράσινου Ταμείου να προχωρήσει στη δημιουργία εξειδικευμένου προγράμματος με δικαιούχους Δήμους που δεν διαθέτουν οικισμό με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι στο νέο νόμο 4495/2017, μετά από πρόταση της διοίκησης του Πράσινου Ταμείου άρθηκε ο περιορισμός του ν. 4178/2013 (άρθ. 41, παρ. 3.δ.) ο οποίος προσδιόριζε ως αποκλειστικούς δικαιούχους «Αστικά κέντρα και οικισμούς με πληθυσμό άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων».

Στη συνέχεια δίδονται απαντήσεις σε ερωτήσεις που γίνονται συχνά.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

1. Τι νοείται με τη φράση «τουλάχιστον ένας οικισμός με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων»;

Δικαιούχοι της Πρόσκλησης είναι όσοι δήμοι έχουν τουλάχιστον ένα οικισμό (πόλη, κωμόπολη,) με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων. Με τον όρο «οικισμός» νοούνται οι εγγραφές οι οποίες εμφανίζονται στον [Πίνακα αποτελεσμάτων ΜΟΝΙΜΟΥ Πληθυσμού-Απογραφής 2011](#) ή στον αντίστοιχο στον [Πίνακα αποτελεσμάτων De Facto \(ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ\) Πληθυσμού-Απογραφής 2011](#) με επίπεδο Διοικητικής Διαίρεσης 8 και 10ψήφιο Γεωγραφικό Κωδικό Καλλικράτη

(<http://www.statistics.gr/el/2011-census-pop-hous> για την «Απογραφή Πληθυσμού Κατοικιών 2011» - «[Πίνακας αποτελεσμάτων ΜΟΝΙΜΟΥ Πληθυσμού-Απογραφής 2011](#)» «[Πίνακας αποτελεσμάτων Πίνακα αποτελεσμάτων De Facto Πληθυσμού-Απογραφής 2011](#)»)

Ακολουθούν παραδείγματα όπου επισημαίνεται με κίτρινο χρώμα η καταγραφή στον ανωτέρω Πίνακα ενός οικισμού με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων:

Παράδειγμα 1 (Μόνιμος Πληθυσμός):

Επίπεδο διοικητικής διαίρεσης	α/α	Γεωγραφικός κωδικός Καλλικράτη	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός
6	172	010101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	60.648
7	173	01010101	Δημοτική Κοινότητα Κομοτηνής	54.272
8	174	0101010102	Ήφαιστος,ο	1.706
8	175	0101010101	Κομοτηνή,η	50.990
8	176	0101010103	Μέγα Κρανοβούνιον,το	149
8	177	0101010104	Μεσοχώριον,το	119
8	178	0101010105	Μικρόν Κρανοβούνιον,το	159
8	179	0101010106	Παραδημή,η	434
8	180	0101010107	Σχολή Αστυνομίας,η	335
8	181	0101010108	Υφανταί,οι	380

Παράδειγμα 2 (De Facto - Πραγματικός Πληθυσμός):

Επίπεδο διοικητικής διαίρεσης	α/α	Γεωγραφικός κωδικός Καλλικράτη	Περιγραφή	De Facto Πληθυσμός
6	19364	710804	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	23.825
7	19365	71080401	Δημοτική Κοινότητα Λιμένος Χερσονήσου	12.858
8	19366	7108040102	Ανισσαράς,ο	1.174
8	19367	7108040103	Δράπανος,η	14
8	19368	7108040104	Κουτουλουφάριον,το	844
8	19369	7108040101	Λιμίν Χερσονήσου,ο	10.264
8	19370	7108040105	Πισκοπιανόν,το	562

Δεν είναι επιλέξιμοι δήμοι οι οποίοι έχουν κατανεμημένο τον πληθυσμό τους (Μόνιμο ή De Facto) σε μικρούς οικισμούς, δηλαδή δεν υπάρχει ούτε ένας οικισμός με περισσότερους από 5.000 κατοίκους.

2. Θα υπάρξει δεύτερη πρόσκληση του προγράμματος και με τι όρους;

Το Πράσινο Ταμείο έχει προγραμματίσει και δεσμεύεται για την έκδοση δεύτερης πρόσκλησης του συγκεκριμένου προγράμματος στο τέλος του πρώτου τετραμήνου του έτους 2018. Η επιλογή αυτή (δύο διαδοχικές προσκλήσεις) γίνεται για να δοθεί η δυνατότητα στους δυνητικά δικαιούχους Δήμους να ωριμάσουν και να καταστούν επιλέξιμα έργα τα οποία θα μπορούν να υποβληθούν στο πρόγραμμα – σύμφωνα με τις προβλέψεις του Οδηγού του Προγράμματος – χωρίς ταυτόχρονα να δημιουργούνται καθυστερήσεις σε όσους διαθέτουν ωριμότητα σε αυτή τη φάση.

Με δεδομένο τον ενιαίο χαρακτήρα του συγκεκριμένου προγράμματος, οι όροι της δεύτερης πρόσκλησης θα είναι ταυτόσημοι με αυτούς της πρώτης.

Πρόσκληση η οποία θα απευθύνεται σε Δήμους που δεν διαθέτουν οικισμό με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων προγραμματίζεται στο πλαίσιο νέου αυτοτελούς συμπληρωματικού προγράμματος.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΡΑΣΕΩΝ & ΧΩΡΩΝ

3. Το προτεινόμενο προς ένταξη έργο πρέπει υποχρεωτικά να γίνει σε οικισμό με μόνιμο πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων;

Για τους δήμους που συγκαταλέγονται στους δικαιούχους της πρόσκλησης (δηλαδή έχουν τουλάχιστον ένα οικισμό με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων – δίνεται η δυνατότητα να υποβάλλουν έργα που μπορούν να πραγματοποιηθούν σε οποιονδήποτε οικισμό του Δήμου, ανάλογα με τις προτεραιότητες που θέτει ο ίδιος και όχι αποκλειστικά και μόνο σε οικισμό με μόνιμο πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων.

4. Τι θεωρείται ολοκληρωμένη ανάπτυξη; Ποια η διαφορά του μέτρου 2 από το 1;

Στο Μέτρο 1 εντάσσονται σύνθετα έργα που περιλαμβάνουν πολλές δράσεις μιας ολοκληρωμένης πρότασης, η οποία είναι δυνατόν να περιλαμβάνει είτε την ανάπλαση ενός κοινόχρηστου χώρου εμβληματικού χαρακτήρα, είτε την ανάπλαση ενός ολοκληρωμένου και συνεχούς δικτύου κοινόχρηστων χώρων σε μια συνολική παρέμβαση, είτε τέλος την αποκατάσταση / επανάχρηση δημόσιων κτιρίων χαρακτηρισμένων ως διατηρητέα ή μνημεία.

Αντίθετα το Μέτρο 2 μπορεί να περιλαμβάνει μία μόνο από τις δράσεις που περιγράφονται, να μην είναι σε ενιαίο δίκτυο ή να είναι σε διαφορετικούς οικισμούς.

Παραδείγματα χάριν, 5 διαφορετικές παιδικές χαρές (στον ίδιο ή σε περισσότερους οικισμούς) θεωρούνται ένα (1) έργο αλλά όχι μια ολοκληρωμένη παρέμβαση και κατά συνέπεια υπάγονται στο Μέτρο 2.

5. Τι γίνεται στην περίπτωση που υποβληθεί πρόταση που αφορά σε όμοιες παρεμβάσεις και σε περισσότερους χώρους (πχ. όπως στο παράδειγμα της αμέσως προηγούμενης ερώτησης) και ένας εξ αυτών δεν διαθέτει επαρκή στοιχεία τεκμηρίωσης του ιδιοκτησιακού / θεσμικού καθεστώτος;

Η πρόταση απορρίπτεται στο σύνολό της και δίνεται το δικαίωμα στο Δήμο να επανυποβάλει πρόταση στην επόμενη αντίστοιχη πρόσκληση που θα εκδοθεί το πρώτο τετράμηνο του 2018.

6. Τι γίνεται στην περίπτωση που υποβληθεί πρόταση σε λάθος Μέτρο;

Η πρόταση απορρίπτεται και δίνεται το δικαίωμα στο Δήμο να επανυποβάλει πρόταση στην επόμενη αντίστοιχη πρόσκληση που θα εκδοθεί το πρώτο τετράμηνο του 2018.

7. Τι νοείται με τον όρο «παιδότοπο»;

Στην Πρόσκληση με τον όρο «παιδότοπο» νοούνται οι παιδικές χαρές. Η χρήση του όρου «παιδότοπος» προκύπτει βάσει του άρθρου 40 του ν. 4178/13 (Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο).

Σε κάθε περίπτωση που υποβάλλεται έργο που αφορά – είτε στο σύνολό του είτε σε μέρος αυτού – στη δημιουργία ή ανακατασκευή παιδικής χαράς, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν στο σχεδιασμό του έργου οι διατάξεις της Υ.Α. 28492/09 όπως ισχύει, και ότι το τελικό αποτέλεσμα θα πρέπει να οδηγεί σε αδειοδοτημένη παιδική χαρά με τη βεβαίωση καταλληλότητας λειτουργίας (από την αρμόδια Επιτροπή Παιδικών Χαρών). Χωρίς την προσκόμιση της βεβαίωση καταλληλότητας λειτουργίας το έργο δεν θα μπορεί να πληρωθεί.

8. Ποιες προϋποθέσεις σε ιδιοκτησιακό και θεσμικό επίπεδο πρέπει να πληροί ένας χώρος για να είναι επιλέξιμος στο πλαίσιο του προγράμματος

Ως προς το **Ιδιοκτησιακό Καθεστώς**, επιλέξιμοι χώροι στο πλαίσιο του προγράμματος θεωρούνται:

- Χώροι ιδιοκτησίας του Δήμου.
- Χώροι οι οποίοι έχουν παραχωρηθεί στο Δήμο με πολυετές (πέραν της δεκαπενταετίας) χρησιδάνειο.

Ως αποδεικτικά στοιχεία για το ιδιοκτησιακό καθεστώς - κατά περίπτωση - προσκομίζονται:

- Το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως στο οποίο αναφέρεται σαφώς ότι έχει συντελεστεί η απαλλοτρίωση του χώρου και ότι έχει κατατεθεί το ποσό της αποζημίωσης της απαλλοτρίωσης στον δικαιούχο από τον εν λόγω Δήμο.
- Τίτλοι κυριότητας όπως συμβολαιογραφικές πράξεις (αγοράς, ανταλλαγής, δωρεάς κ.λ.π), αμετάκλητη δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει ως κύριο τον Δήμο και οι οποίες πράξεις θα πρέπει να έχουν μεταγραφεί όπως αποδεικνύεται από το απόσπασμα μερίδας του Δήμου.
- Απόσπασμα μερίδας του Δήμου από το οικείο υποθηκοφυλακείο στο οποίο να φαίνεται ότι για το εν λόγω ακίνητο για το οποίο ζητείται η κατασκευή παιδικής χαράς ή η εν γένει διαμόρφωση του χώρου ανήκει στην ιδιοκτησία του Δήμου. Επίσης στο περιθώριο της σελίδας της μερίδας θα φαίνεται ότι για το εν λόγω ακίνητο δεν έχουν ασκηθεί διεκδικητικές αγωγές ή τυχόν άλλα ένδικα μέσα
- Σε περίπτωση που στην περιοχή λειτουργεί ήδη κτηματολογικό γραφείο και έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία των αρχικών εγγραφών, θα προσκομίζονται εκτός από το ΦΕΚ που έχει δημοσιευθεί η διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού για την περαίωση της κτηματογράφησης στη συγκεκριμένη περιοχή και πιστοποιητικό εγγραπτέων δικαιωμάτων του ακινήτου (κτηματολογικό απόσπασμα με διάγραμμα), από το οποίο να προκύπτει ότι το ακίνητο είναι στην ιδιοκτησία του Δήμου καθώς και η μη άσκηση ή σε περίπτωση άσκησης η έκδοση απορριπτικής απόφασης επί αναγνωριστικής ή διεκδικητικής αγωγής για την κυριότητα του συγκεκριμένου ακινήτου στις περιπτώσεις που η σχετική εγγραφή δεν έχει καταστεί οριστική (δηλαδή μέσα σε διάστημα 14 για τις περιοχές που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση πριν τη δημοσίευση και έναρξη ισχύος του Ν. 3481/2006 ή 7 ετών για τις περιοχές που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση μετά τη δημοσίευση και έναρξη ισχύος του Ν.3481/2006).
- Η σύμβαση παραχώρησης στην περίπτωση χρυσιδανείου.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην περίπτωση που το ακίνητο στις αρχικές εγγραφές του Κτηματολογικού γραφείου φέρεται ως «αγνώστου ιδιοκτήτη» και ο Δήμος σύμφωνα με το πιστοποιητικό εγγραπτέων δικαιωμάτων, δεν έχει εκκινήσει τη διαδικασία διόρθωσης της αρχικής εγγραφής κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, δεν μπορεί να πληροί τη σχετική προϋπόθεση για την κυριότητα του χώρου και ως εκ τούτου δεν μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα. Σε καμία περίπτωση δεν πληροί την προϋπόθεση για την ύπαρξη κυριότητας η υποβολή αίτησης του Δήμου για την αρχική εγγραφή.

Ως προς το **Θεσμικό Καθεστώς** της χρήσης του χώρου, επιλέξιμοι χώροι στο πλαίσιο του προγράμματος θεωρούνται χώροι ιδιοκτησίας του Δήμου:

- Χαρακτηρισμένοι ως κοινόχρηστοι (Κ.Χ.) στο Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο του Δήμου.
- Οι εν τοις πράγμασι διαμορφωμένοι χώροι με κοινόχρηστο χαρακτήρα, στις περιπτώσεις οικισμών που στερούνται εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου καθώς και αυτοί που έχουν συμπεριληφθεί

στην απόφαση κύρωσης του δικτύου κοινόχρηστων χώρων από το Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία έχει δημοσιευθεί σε ΦΕΚ, συνοδευόμενη από διάγραμμα ή ορθοφωτοχάρτη δυνάμει του άρθρου 35 του Ν.3937/2011.

**1. Ποιες προϋποθέσεις σε θεσμικό επίπεδο πρέπει να πληροί ένας χώρος για να είναι επιλέξιμος για έργο δημιουργίας ή ανακατασκευής παιδικής χαράς;
Δύναται να δημιουργηθεί παιδική χαρά σε χώρο χαρακτηρισμένο ως κοινόχρηστο (Κ.Χ.);**

Ως προς το Θεσμικό Καθεστώς της χρήσης του χώρου, επιλέξιμοι για δημιουργία νέας ή για βελτίωση / ανακατασκευή υφιστάμενης παιδικής χαράς θεωρούνται χώροι ιδιοκτησίας του Δήμου:

- α. Χαρακτηρισμένοι ως «Παιδική Χαρά» στο Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο του Δήμου, δηλαδή για κάθε περίπτωση για την οποία στο ΦΕΚ της ένταξης ή τροποποίησης / αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής έχει ορισθεί ο ειδικότερος προορισμός του χώρου.
- β. Χαρακτηρισμένοι ως κοινόχρηστοι (Κ.Χ.) στο Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο του Δήμου, χωρίς να έχει καθορισθεί ο ειδικότερος προορισμός του Κ.Χ. ως παιδική χαρά, εφόσον στο ΦΕΚ της ένταξης ή τροποποίησης / αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου και για όλη την περιοχή αναφοράς του ΦΕΚ δεν έχουν καθορισθεί παιδικές χαρές ως ειδικότεροι προορισμοί των κοινόχρηστων χώρων.
- γ. Οι εν τοις πράγμασι διαμορφωμένοι χώροι με κοινόχρηστο χαρακτήρα, στις περιπτώσεις οικισμών που στερούνται εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου καθώς και αυτοί που έχουν συμπεριληφθεί στην απόφαση κύρωσης του δικτύου κοινόχρηστων χώρων από το Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης η οποία έχει δημοσιευθεί σε ΦΕΚ συνοδευόμενη από διάγραμμα ή ορθοφωτοχάρτη δυνάμει του άρθρου 35 του Ν.3937/2011.
- δ. Οι υπαίθριοι χώροι (αυλές) σχολείων, είτε αυτά βρίσκονται εν λειτουργία είτε όχι, σε οικισμούς που εντάσσονται στην παραπάνω περίπτωση (γ).

Χώροι ιδιοκτησίας του Δήμου, οι οποίοι δεν είναι χαρακτηρισμένοι ως κοινόχρηστοι (Κ.Χ.) στο Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο του Δήμου, δεν δύναται να ενταχθούν στο πρόγραμμα.

Στις περιπτώσεις β, γ, και δ, στην «Έκθεση Τεκμηρίωσης – Σκοπιμότητας», η οποία υποβάλλεται απαραίτητως κατά την ηλεκτρονική αίτηση, θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα και σκοπιμότητα **εγκατάστασης νέας παιδικής χαράς** στην υπόψη θέση, με αναφορά – επισήμανση στην ύπαρξη άλλων παιδικών χαρών στην ευρύτερη περιοχή, στις αποστάσεις από αυτές, στην οικιστική και πληθυσμιακή πυκνότητα της ενότητας κλπ. Ειδικά για την περίπτωση γ, πρέπει να τεκμηριώνεται η μη αλλαγή της ταυτότητας του εν τοις πράγμασι διαμορφωμένου χώρου με κοινόχρηστο χαρακτήρα (πχ. πλατεία οικισμού) από την εγκατάσταση της νέας παιδικής χαράς.

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις β, γ και δ εφόσον το έργο αφορά στη **βελτίωση / ανακατασκευή υφιστάμενης παιδικής χαράς**, η ύπαρξη υφιστάμενης παιδικής χαράς πρέπει να τεκμηριώνεται με σχετικό υλικό στην «Έκθεση Τεκμηρίωσης – Σκοπιμότητας», ήτοι:

- όταν εξακολουθεί να υφίσταται: φωτογραφικό υλικό ή και επιπλέον αποδεικτικά στοιχεία

- όταν έχουν αποξηλωθεί τα όργανα για λόγους ασφαλείας: φωτογραφικό υλικό προηγούμενης κατάστασης (εάν υπάρχει) και σχετικά έγγραφα όπως Πρακτικό αρμόδιας Επιτροπής, Αποφάσεις ΔΣ για την αποξήλωση, κλπ.

1. Οι υπόγειοι και ημιυπόγειοι κάδοι είναι επιλέξιμοι;

Στην Πρόσκληση είναι επιλέξιμοι οι υπόγειοι και ημιυπόγειοι κάδοι αρκεί να πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

I) Στο Μέτρο 1:

Στη σελίδα 6 του Οδηγού αναφέρεται ότι «Στα ολοκληρωμένα έργα αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου είναι δυνατόν να εντάσσονται και επιμέρους δράσεις βελτίωσης αστικού εξοπλισμού, δημιουργία παιδοτόπων κλπ., υπό την προϋπόθεση ότι θα αποτελούν οργανικό μέρος ευρύτερων έργων αστικής ανάπλασης». Ως εκ τούτου είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση υπόγειων και ημιυπόγειων κάδων ως επιμέρους στοιχείο της ευρύτερης ανάπλασης.

II) Στο Μέτρο 2:

- α) να τοποθετούνται σε κατάλληλο χώρο, ώστε αφενός η πρόσβαση σε αυτούς να είναι ασφαλής και αφετέρου να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη διέλευση των πεζών και
- β) να συμπεριλαμβάνεται η ανάπλαση τουλάχιστον της άμεσης ζώνης επιρροής της παρέμβασης

2. Είναι επιλέξιμη η δημιουργία κυκλικού κόμβου (roundabout) στη συμβολή οδών, καθώς ο δρόμος αποτελεί κοινόχρηστο χώρο, με φύτευση στο εσωτερικό του;

ΟΧΙ. Οι διατάξεις του οδικού δικτύου (κόμβοι, κυκλοφοριακές νησίδες κλπ.) και γενικά εργασίες οδοποιίας δεν είναι επιλέξιμα στην πρόσκληση του Χ.Π. «Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου». Σύμφωνα με τον οδηγό, ως προς το συγκεκριμένο πρόγραμμα: «Κοινόχρηστοι χώροι είναι οι κοινής χρήσης ελεύθεροι από δόμηση χώροι, όπως καθορίζονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο του Δήμου», δηλαδή προσβάσιμα πάρκα, πλατείες, πεζόδρομοι, παιδικές χαρές κλπ.

3. Είναι επιλέξιμη πρόταση η οποία περιλαμβάνει ανάπλαση πεζοδρομίων και ανακατασκευή του οδοστρώματος;

A. Στο Μέτρο 2.4. «Αισθητική, λειτουργική, περιβαλλοντική αναβάθμιση, διεύρυνση, ανακατασκευή, πεζοδρόμων ή και πεζοδρομίων και επιμέρους υποδομών τους, για τη δημιουργία δικτύου κίνησης πεζών με πρόνοια και για εμποδιζόμενα άτομα, σε κάθε περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού», δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται εργασίες οδοποιίας, αλλά μόνο εργασίες ανακατασκευής των πεζοδρομίων, με την ικανοποίηση των κριτηρίων που αναφέρονται (βιοκλιματικός σχεδιασμός / πρόνοια για εμποδιζόμενα άτομα)..

B. Ειδικά η αντικατάσταση της επιφάνειας του οδοστρώματος με κυβόλιθους είναι επιλέξιμη μόνο στο βαθμό που ο υπόψη δρόμος χαρακτηριστεί ως δρόμος ήπιας κυκλοφορίας και η αναμόρφωσή του

συνοδευτεί από μείωση του πλάτους του οδοστρώματος, σε συνδυασμό με τη διεύρυνση και αναδιαμόρφωση των πεζοδρομίων.

Γ. Στο πλαίσιο της πρόσκλησης **είναι δυνατόν να υποβληθούν σύνθετα έργα** τα οποία τα οποία περιλαμβάνουν ταυτόχρονα αναδιαμορφώσεις κοινόχρηστων χώρων (πλατείες, πεζόδρομοι, πεζοδρόμια κλπ.) και επιμέρους εργασίες οδοποιίας απολύτως απαραίτητες για την αναπροσαρμογή των χώρων κίνησης πεζών και οχημάτων.

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να υπάρξει διαχωρισμός των δαπανών σε επιλέξιμες (δαπάνες για την αναδιαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων) και σε μη επιλέξιμες (π.χ. δαπάνες οδοποιίας) και να υποβληθεί για χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο μόνο το σκέλος του έργου που αφορά στις επιλέξιμες δαπάνες.

Ενδεικτικά, ως μη επιλέξιμες δαπάνες θεωρούνται:

- α) εργασίες οδοποιίας, συμπεριλαμβανομένων και των εργασιών υπόβασης οδών και των εργασιών σήμανσης οδοποιίας,
- β) εργασίες κατασκευής δικτύων ομβρίων και γενικότερα δικτύων ΟΚΩ, εκτός και αν πρόκειται για τις εργασίες μεταφοράς των υπαρχόντων δικτύων λόγω της προτεινόμενης ανάπλασης ή αποκατάστασης αυτών λόγω των εργασιών της παρέμβασης,
- γ) οδοφωτισμός με υψηλούς ιστούς, στο βαθμό που προορίζονται αποκλειστικά για τον φωτισμό αυτοκινητόδρομων.

4. Είναι επιλέξιμη πρόταση η οποία περιλαμβάνει κοινόχρηστα ποδήλατα και σταθμούς ποδηλάτων, είτε ως μεμονωμένη πρόταση είτε ως μέρος μιας ολοκληρωμένης πρότασης;

ΟΧΙ, τα κοινόχρηστα ποδήλατα και οι σταθμοί δεν είναι επιλέξιμα στην πρόσκληση του Χ.Π. «Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου».

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

5. Στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής πρότασης υπάρχουν πεδία (βήμα 2) με τίτλο: «Ημερομηνία Έναρξης Πράξης», «Ημερομηνία Λήξης Πράξης» και «Διάρκεια Υλοποίησης Πράξης». Τι συμπληρώνεται εκεί;

Η συμπλήρωσή των πεδίων αυτών είναι υποχρεωτική από την ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής προτάσεων και χωρίς τη συμπλήρωσή τους δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής για τεχνικούς λόγους. Ωστόσο οι πληροφορίες αυτές δεν αποτελούν στοιχεία αξιολόγησης, οπότε μπορούν να συμπληρωθούν κατ' εκτίμηση ή ενδεικτικά.

6. Στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής πρότασης υπάρχει πεδίο (βήμα 4 & 5) που αφορά τη διαχειριστική επάρκεια. Τι συμπληρώνεται εκεί;

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την υποβολή πρότασης στο πλαίσιο της Πρόσκλησης περιγράφονται στο σύνολό τους στον Οδηγό του Χ.Π. «Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου». Στον Οδηγό αυτό δεν απαιτείται τίποτα σχετικά με τη διαχειριστική επάρκεια.

Η πλατφόρμα που χρησιμοποιείται για την υποβολή των προτάσεων διαθέτει πεδία για τη διαχειριστική επάρκεια (επιπλέον πεδία σε σχέση με τον Οδηγό).

Στο πεδίο του βήματος 4 μπορεί να μπει ένας χαρακτήρας (π.χ. τελεία), προκειμένου να ξεπεραστεί η τεχνική απαίτηση του συστήματος για την υποχρεωτική συμπλήρωσή του.

Επίσης στο βήμα 5 της ηλεκτρονικής αίτησης, όπου επισυνάπτονται σκαναρισμένα τα δικαιολογητικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα πεδία (ανεξαρτήτως του τίτλου του πεδίου) για την επισύναψη των δικαιολογητικών που ζητούνται από τον Οδηγό.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

7. Διευκρινίσεις για συμβασιοποιημένα έργα

A. Σε καμία περίπτωση δεν είναι επιλέξιμο για ένταξη στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα έργο ή τμήμα έργου που έχει ήδη πληρωθεί.

B. Δήμος που επιθυμεί να υποβάλει πρόταση που αφορά σε συμβασιοποιημένο έργο θα πρέπει να λάβει υπόψη την 1η Τροποποίηση του Οδηγού του Προγράμματος (βάσει της 128.6/2017 Απόφασης του Δ.Σ του Π.Τ.).

Γ. Κατά τη συμπλήρωση της ηλεκτρονικής αίτησης για την υποβολή πρότασης που αφορά συμβασιοποιημένο έργο στο βήμα 1, στο πεδίο που συμπληρώνεται ο προϋπολογισμός του έργου μπαίνει το ανεκτέλεστο ποσό του προϋπολογισμού του έργου, ενώ στο βήμα 5 επισυνάπτονται τόσο ο προϋπολογισμός της μελέτης όσο και η σύμβαση.

- Σε περίπτωση που το ανεκτέλεστο ποσό του προϋπολογισμού του έργου είναι μεγαλύτερο από το «Ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» που δικαιούται ο δήμος, θα πρέπει να γίνει κατανομή του ανεκτέλεστου ποσού, στο ποσό που θα πληρωθεί από ίδιους πόρους, ΣΑΤΑ κλπ., και στο ποσό που θα πληρωθεί από το Πράσινο Ταμείο. **Το ανεκτέλεστο ποσό του προϋπολογισμού του έργου και η παραπάνω κατανομή θα πρέπει να γνωστοποιηθούν στο Πράσινο Ταμείο κατά την υποβολή της πρότασης και να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.**

Αφού γίνει η κατανομή και η υποβολή της πρότασης, συνεχίζονται κανονικά οι πληρωμές του έργου από το μέρος του ποσού που προβλέπεται να πληρωθεί από ίδιους πόρους, ΣΑΤΑ κλπ. μέχρι την εξάντλησή του και στη συνέχεια ξεκινούν οι πληρωμές του Π.Τ., **οι οποίες θα αντιστοιχούν πάντοτε στο τελευταίο μέρος των πληρωμών.**

- Σε περίπτωση που το ανεκτέλεστο ποσό του προϋπολογισμού του έργου είναι μικρότερο από το «Ανώτατο ποσό χρηματοδότησης», το Πράσινο Ταμείο είναι δυνατό να καλύψει το σύνολο του ανεκτέλεστου ποσού.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα παρακάτω:

- Δεδομένου ότι υπάρχει πάντα πιθανότητα μη ένταξης των έργων (π.χ. λόγω μη επιλεξιμότητας ή λόγω έλλειψης δικαιολογητικών) θα πρέπει να υπάρξει αντίστοιχη πρόβλεψη για συνέχιση της χρηματοδότησης του έργου από ίδιους πόρους και μη δέσμευσή τους σε άλλες δράσεις του Δήμου, μέχρι την οριστικοποίηση της ένταξης των έργων στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου.
 - Σε όλες τις περιπτώσεις συμβασιοποιημένων έργων θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι το Πράσινο Ταμείο θα έχει δυνατότητα **έναρξης της χρηματοδότησής τους στην καλύτερη περίπτωση από τις αρχές Μαΐου 2018 και μετά** (καθώς θα πρέπει να προηγηθεί η έγκριση του προϋπολογισμού του έτους 2018 και η οριστική ένταξη των έργων). Επομένως, η εκτίμηση του ανεκτέλεστου ποσού του προϋπολογισμού του έργου θα πρέπει να συνεκτιμήσει και τις πληρωμές που θα υπάρξουν στο μεσοδιάστημα και οι οποίες θα πρέπει να πληρωθούν από ίδιους πόρους, ΣΑΤΑ κλπ.
- Δ.** Στην περίπτωση που ο δήμος υποβάλλει προς ένταξη συμβασιοποιημένο έργο στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, **δεν ισχύει** το ποσοστό 0,6 για το Μέτρο 1 και 0,8 για το Μέτρο 2. Εφόσον το έργο είναι επιλέξιμο, εντάσσεται είτε με το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης (στην περίπτωση που η Σύμβαση του έργου υπερβαίνει το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης»), είτε με το ποσό της σύμβασης (στην περίπτωση που αυτή δεν υπερβαίνει το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης»).
- Ε.** Σε περίπτωση ένταξης συμβασιοποιημένου έργου στο Χ.Π., μετά την οριστική ένταξη **θα πρέπει να τροποποιηθεί η συγκεκριμένη σύμβαση**, βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Η τροποποιημένη σύμβαση θα πρέπει να κατανέμει τον προϋπολογισμό στο ποσό που θα πληρωθεί από Ι.Π. / ΣΑΤΑ και στο ποσό που θα πληρωθεί από το Π.Τ. **Οι πληρωμές του Π.Τ. θα αντιστοιχούν πάντοτε στο τελευταίο μέρος των πληρωμών** (όταν έχει ήδη εξαντληθεί το μέρος του προϋπολογισμού που προέρχεται από ίδιους πόρους, ΣΑΤΑ κλπ.).